БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 40 (8566)
ФЕВРАЛИИН 16
ВОСКРЕСЕНИ
1958 он

Сэн 20 мүнгэн

Депутадта кандидадуудай түлөө агитаци һайнаар ябуулая

СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтын үдэр ойротожо байна. Бүгэдэарадай энэ һайндэртэ советскэ хүнүүд эдэбхитэйгээр бэлдэжэ байнхай. СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудые һунгуулиин Окружной комиссинууд регистрацида оруулжа дүүргээ.

Һунгуулиин участогуудтахи ойлгууламжын хүдэлмэриин гол шухалань мүнөө юуб гэхэдэ, коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй нэгэдэлэй кандидадуудые дээдын засаг түрэдэ һунгуулхын түлөө агитаци ябуулга болохо. Һунгалтын урда тээхи суглаанууд дээрэ дэбжүүлэгдэһэн кандидадуудай түлөө ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулхын зорилгоор этигэмжэтэ нюурнууд һунгагдаһан байна. Депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн хүнүүдэй намтартай, ажал-ябуулгатайнь һунгагшадые танилсуулха гээшэ этигэмжэтэ нюурнуудай гол зорилго мүн. Элэнэр агитпунктнууд болон агитаторнуудтай хамта кандидадай ажал-ябуулга һунгагшадта һайнаар ойлгуулха зорилготой.

Манай республикын ажалшад СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудаар эрхим хүбүүд, басагадаа дэбжүүлээ. Тэдэнэй дунда предприятинууд болон колхозуудай, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй эрхимүүдынь, партийна, советскэ хүдэлмэрилэгшэд бии. Ажалша бэрхэ, Эхэ орондоо, арад зондоо хүндэтэй, партиин, коммунизмын түлөө тэмсэлдэ хүсэ шадалаа гамнахагүй — иимэ намтартайл даа, манай кандидадууд. Союзай Соведтэ һунгаха 377-дохи Улан-Удын городой һунгуулиин округоор Марк Антонович Чернышев дэбжүүлэгдээ. Гансахан ПВЗ соогоо бэшэ, мүн СССР-эй Зам харилсаанай министерствын эрхим фрезеровщик гэжэ энэ хүн суутай. Түнхэнэй аймагай Хэрэнэй МТС-эй тракторна бригадын эрхим бригадир нүхэр Таханов, Байгалай леспромхозой түрүү электрохюрөөшэн Андреев, Яруунын суута хонишон нүхэр Санжиева, Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ — бэлигтэй хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн нүхэр Ванкеев гэгшэд кандидадаар дэбжүүлэгдэнхэй. Манай кандидадуудай дунда мүн партийна, советскэ органуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд нүхэд А. У. Хахалов, В. Р. Филиппов бии юм.

Һунгагшадтай уулзалганууд хадаа депутадта кандидадуудай түлөө агитаци ябуулха шухала аргануудай нэгэн мүн. Иимэ уулзалганууд дээрэ кандидадуудай ажал-ябуулга тухай һунгагшад һайса мэдэхэ аргатай байдаг. Городуудай, аймагуудай партийна комитедүүд иимэ уулзалгануудые эмхитэйгээр үнгэргэхэ хэмжээ абаха, энэ зорилгоор этигэмжэтэ нюурнуудта захяа заабари үгэхэ уялгатай.

Предприятинуудта, колхозууд, совхозууд, МТС-үүдтэ, тосхонуудта уулзалга үнгэргэхэһөө гадна, мүн цех, бригада, фермэнүүдтэ, хамтын байрануудта кандидадуудтай уулзалга эмхидхэхэдэ зохистой гэжэ энээнэй урда тээхи һунгалтануудай дүршэл харуулна.

Ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулхадаа партийна организацинууд хэблэл, радио, мүн ханыншье газетэнүүдые үргэнөөр хэрэглэхэ ёһотой. Агитаторнууд болон этигэмжэтэ нюурнууд республикын радиогой тусхай дамжуулгые хамтаараа дуулаха хэрэг эмхидхээ һаань зохистой байгаа.

Коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй нэгэдэлэй түлөө дуугаа үгэхые уряалһан уряа, лозунгнуудые хаа хаанагүй няаха шухала. Депутадта кандидадуудай намтартай олониитые танилсуулха зорилгоор мүнөө кандидадууд тухай тусгаар хуудаһанууд олоор хэблэн гаргагданхай. Партийна комитедүүд болон партийна эхин организацинууд эдэ хуудаһануудые хэрэглэхэ ёһотой. Энээнэй урда тээхи һунгалтын үедэ олон агитпунктнууд кандидадууд тухай тусгаар стенд эмхидхэһэниинь ехэ һайшаалтай байгаа һэн. Мүнөөшье тиигээ һаань һайн бэлэй.

Депутадта кандидадуудтай уулзалгын суглаанууд ехэ эдэбхитэйгээр үнгэргэгдэжэ байна.

Бүхы һунгагшадта хандаһан манай партиин Центральна Комитедэй Хандалга соо Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро ябажа, совет арадай 4 жэл соо туйлаһан амжалта болон ойрын 15 жэлдэ бэелүүлхэ зорилго хараалагданхай. Депутадта кандидадуудтай һунгагшадай уулзалгын суглаан дээрэ энэ Хандалгын удхашанар тухай ажалшадта ойлгуулжа үгэхэ хэрэгтэй.

Һү, тоһо, мяханай хүн бүхэндэ хүртэсын талаар Америкын Холбоото Штадуудые хүсэхэ гэһэн гол шухала зорилго дүүргэхэ арга боломжонууд хүсэдөөр элирүүлэгдэжэ байна. Бүгэдэарадай энэ зорилго болбол арадай ажахын бүхы һалбариин хүдэлмэри һайжаруулха эрилтэ хэнэ гээшэ. Депутадта кандидадуудтай уулзахадаа, агитаторнуудай хөөрэлдөө шагнахадааашье һунгагшад туйлаһан амжалта тухайгаал дурдаха бэшэ, харин тохёолдодог бэрхэшээл тухай, нютагай советскэ, худалдаа наймаанай, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэриин дутагдал тухай хэлэхэ байна. Эдэ бүгэдэ шүүмжэлхы ажаглалтанууд, захяанууд хаража үзэгдэхэ, шиидхэгдэхэ зэргэтэй.

СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудай түлөө агитацие һайнаар ябуулха гээшэ партийна организацинуудай, этигэмжэтэ нюурнууд болон агитаторнуудай нэрэ хүндын хэрэг мүн.

СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтын хүндэлэлдэ

УЯЛГАЯА ЗААТАГҮЙ ДҮҮРГЭХЭБДИ

Манай отарын хонишод 100 эхэ хонин бүриһөө 154 хурьга абажа түлжүүлхэ зорилготой. Отарадамнай 1300 эхэ хонин бии. Мүнөө 910 эхэ хониноо 980 хурьган абтаад, кошарно-базова аргаар, бүрин бүтэнөөр түлжүүлэгдэжэ байна.

Түрүү сакманщигууд Буда Чагдурова, Ханда Санжиева гэгшэд тус бүридөө 140—150 хурьга абаад, үхэл гарзагүйгөөр түлжүүлжэ байна. Мүн хонишод Пурбо Раднатаров, Болод Чагдуров, Гарма Цыдыпов болон бусад һайн үрэдүн туйлажа байнхай.

Эхэ хонин бүридэ үдэртөө 500 грамм үбһэ, 150 грамм концентрат, 1 килограмм зелёнко, 2 килограмм силос үгтэнэ. Намарһаа хойшо һайнаар харууһалһанай ашаар хонидоймнай хүсэ тамир һайн. Нарай хурьгадта минеральна тэжээл—мел, модоной хөө, дабһан үгтэнэ. Мүн хурьгад модоной шэлбүүһэ дуратайгаар эдидэг, бүлсэн. уһа уудаг. Томо хонидоо хоёр дахин уһалнабди.

Энэ үбэлжэлгын үедэ эхэ хонид түрүүшынхеэ силос эдеэ. Хурьгалһан хонид силос ехэ дуратайгаар эдинэ. Тиимэһээ тэдэнэр һү ехэтэй байдаг.

100 эхэ хонин бүриһөө 154 хурьга абахын тулада февралиин 20 хүрэтэр 900 эхэ хони искусственна аргаар үрэжүүлхэ ёһотойбди. Һүүлэй үдэрнүүдтэ үдэртөө 20—22 эхэ хони үдэшэ үглөөниинь үрэжүүлнэбди. Тиигэжэ нэгэ эхэ хонин үдэр соо хоёр дахин үрэжүүлэгдэнэ. Урдань механизатор ябаһан Магбан Занданов техник үрэжүүлэгшын уялгые түргөөр шудалжа, ажалдаа харюусалгатайгаар хандана.

Манай хонишод уужам, һаруул гэртэ байдаг. Сүлөөтэй сагтаа газетэ, журнал уншана. Энэ жэлдэ шэнэ культбаза баригдаха юм.

КПСС-эй ЦК-гэй болон СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хандалгада харюу болгон абаһан уялгануудаа дүүргэхын тулада бүхы хүсэ шадалаа элсүүлхэбди.

Пурбо Цырендылыков, Кяхтын хониной совхозой отарын ахалагша хонишон.

СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат Бальжима Базаровна Санжиева һунгагшадай түлөөлэгшэдэй окружной суглаанда Нарһата срээд буса һэн.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Яруунын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон Б. Б. Санжиева Хоринн аймагай түлөөлэгшэдтэй «уулзатараа баяртай»гээд бусахала байна.

Н. Дамбаевай фото.

Модошодой мүрысөөн

Баруун Тарбагатайн леспромхозой модошод СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтые эрхим бэлэгтэйгээр угтахын зорилгоор шэнэ уялга абаад ажаллажа байнхай. Эдэнэр январь һарада модо отолхо, шэрэхэ түсэбөө зуу гаран процент дүүргээ. Шофёрнууд Пронин, Уваров гэгшэд модо шэрэлгэ дээрэ ажаллаха зуураа, үдэр бүриингөө даабариие ходо үлүүлэн дүүргэнэ.

Тиихэдэ бригаданууд хоорондо дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ Владимир Мархаевай хүтэлбэрилдэг бригада түрүүшүүлэй зэргэдэ гаранхай. Энэ бригада январиингаа түсэбые 140 гаран процент дүүргэһэн байна. Мүн февралиин түрүүшын арбан хоногой туршада эдэнэр түрүүлһээр.

Л. Базаров.

Хурьгад улам олоор абтана

Доржо Цынгунов Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо хори гаран жэл хони харууһалжа ябана. Тиихэ зуураа, нилээд дүршэлтэй, шадамар болонхой. Энэ отарын хонишод үнгэрэгшэ жэлдэ нооһо хайшалха түсэбөө 118 процент дүүргээ, хонин бүриһөө хурьга абажа тэнжээгээ.

Мүнөө жэл отарынхид хонидоо олоор хэнзэлүүлхэ уялга абаад, эдэбхитэйгээр ажаллана.

Һүүлэй мэдээгээр эндэ 350-яад хурьгад абтаад, һайнаар түлжүүлэгдэжэ байна. Үдэр ерэхэ бүри хурьгад олоор абтана. Хурьгашад Цыденешиева, Олзоева гэгшэд үдэр һунигүй һүрэгөө наринаар манажа, нарай хурьгадые абана. Нарай хурьгадые элдэб үбшэнһөө һэргылхэ, хонидые ороондо оруулха тухай колхозой ветфельдшер Цынгунов хонишодто ехэхэн туһа хүргэдэг.

А. Цыбикдоржиев.

Советскэ станци Антарктидада байгуулагдаба

Трактор, шаргануудаар ябажа байгаа СССР-эй экспедици Антарктидын гол дунда байха газартаа хүрэбэ. Тиигээд Советская гэжэ станци тэндээ байгуулжа эхилээ.

Тус станци хойшодоо бүри саана болгогдохо. Мүнөө энэ шэнжэлэлгын шэнэ база Мирный гэжэ обсерваториһоо 1420 километр холо газарта байгуулагдажа байна. Эндэхи мүлһэн далайн нюрууһаа 3700 метрээр үндэр. Энээнһээ урагша энээгүүр нэгэшье хүн ябаагүй байха юм.

Дүй дүршэлтэй аяншан Виталий Бабарыкин Советская станцие толгойлно. Мүнөө жэл эндэ табан хүн үбэлжэхэ. Тэдэнэр бүмбэрсэг дэлхэйе шэнжэлхэ уласхоорондын жэлэй түсэбөөр сагай уларил болон бусад шэнжэлэлгэ хэхэ байна. Шэнжэлэлгэ мүнөө эхилээ.

Февралиин 12-то станциин дэргэдэ 52 градус хүйтэн байгаа.

Советскэ экспедици мүнөө Антарктидада 6 научна станцитай. Эдэнь — Мирный, Пионерская, Оазис, Комсомольская, Восток, Советская болоно.

«Мирный» тосхон
(ТАСС-эй корр.).

Пассажирска поезднуудта һунгуулиин участогуудай байгуулагдаха тухай

СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтын үдэр—мартын 16-да замда ябаха холын пассажирска поезднуудта һунгуулиин участогууд байгуулагдаха байна. «Һунгаха үнэмшэлгэтэй» хүнүүд тэдэ участогуудта һунгаха юм. Мартын 16-да үглөөнэй 10 часай урда тээ холын аян замда гараха, нютагай сагаар үдэшын 8 часта хараалагдаһан станцидаа ошохо пассажирска поезднуудта һунгуулиин участогууд байгуулагдаха.

Поезднуудта хамта дээрээ һунгуулиин 428 участок байгуулагдаха.

Поездын гол дундахи эрхим һайн вагонуудынь һунгуулиин участогууд болгогдохо байна. Тэдэ участогуудта һунгуулиин хайрсагууд, столнууд табяатай байха. Вагонуудынь һайндэрэйхеэр шэмэглэгдэхэ юм. Бэе муутай дээрэһээ поезд соогуур ябажа шадахагүй хүнүүдтэ һунгуулиин комиссиин гэшүүд өөһэдөө ошохо байна.

(ТАСС).

Советскэ Армиин, Далайн-Сэрэгэй Флодой 40 жэлэй ойдо

Нэгэ полкынхид уулзаба

ЯРОСЛАВЛЬ, февралиин 14. (ТАСС). Ярославска коммунистическэ дивизидэ урдань алба хэһэн дайшалхы нүхэд Ф. Волковой нэрэмжэтэ ородой үнинэй театр соо Ярославльда вечер хээ. Тэдэнэр Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнда яажа тулалдаһанаа һанан һанан хөөрэлдэхэеэ эндэ суглараа юм.

...1941 оной намар. Дайсан хадаа манай Эхэ ороной түб хото Москва тээшэ дугташажа байгаа һэн. Аюултай, һүрөөтэй энэ үедэ коммунистнуудай үүсхэлээр Ярославльда коммунистическэ дивизи байгуулагдаба. Тэрээндэ олон мянган хүн һайн дураараа оробо. Уданшьегүй автоматчигуудай рота, бүлэг разведчигүүд болон бусад подразделенинүүд дивизидэ нэмэжэ үгтэһэн байгаа.

Сэрэгэй даалгабариие эрхим һайнаар дүүргэһэнэйнгээ түлөө Ярославска коммунистическэ дивизи хоёрдохи шатын Суворовой орденоор, хоёрдохи шатын Богдан Хмельницкиин орденоор шагнагдаһан, Советскэ Союзай Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй Верховно главна командованиһаа 10 дахин баясхаланда хүртэһэн юм.

Вечертэ хабаадаһан олон зон Ярославлиин сэрэгшэдэй гайхамшагта баатаршалганууд тухай хөөрөө. Театрын зал соо Ярославска коммунистическэ дивизиин дайшалхы тугууд оруулаатай байгаа.

(ТАСС).

Советскэ Союзай Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй 40 жэлэй ойдо хаа хаанагүй бэлэдхэл хэгдэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Н-скэ соединенидэ бомбардировщигуудые жолоододог эрхим һайн экипажайхид (зүүн гарһаа) стрелок-радист Г. Ф. Петьков, капитан М. П. Ефимов, штурман ахалагша лейтенант Б. Я. Прокудин гэгшэд ниидэжэ ерээд байна.

ТАСС-эй фотохронико.

МУЗЕЙН ЗАЛ СОО

Хизаар ороноо шэнжэлхэ республикын музей Советскэ Армиин, Далайн-Сэрэгэй Флодой 40 жэлэй ойн үдэртэ зорюулан, «Бурят-Монголой республика 1941—45 онуудта болоһон Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуу ехэ дайнай үедэ» гэһэн таһагайнгаа материал шэнэдхэн һэльбэжэ байна. Энэ темые дэлгэрэнгы һайнаар харуулхын тула түсэб табигдаад, городой эмхи зургаануудай түлөөлэгшэдэй зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ.

Зүблөөндэ хабаадагшад түсэб тушаа һанамжануудаа хэлэжэ, энэ таһагые гоё һайнаар, удхатайгаар зохёохо хэрэгтэнь туһалхаар бэлэн байһанаа мэдүүлбэ. Мүн военкомадуудай, ДОСААФ-эй бүлгэмүүдэй туһаламжаар Советскэ Союзай Геройнууд Совет засаг тогтоохын түлөө тэмсэгшэдтэй зониие уулзуулха хүдэлмэриие эмхидхэхыень музейдэ дурадхаба. Советскэ Союзай Герой Москалев, Прибайкальска главна штабай ахалагша адъютант, мүнөө персональна пенсионер Панов болон бусад һайн дурадхалнуудые оруулаа.

Зүблөөнэй удаа эмхи зургаануудһаа, дайнда хабаадагшадһаа һонин һонин документнүүд, материалнууд орожо эхилбэ. Жэшээлхэдэ, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үеын һонин материалнууд ДОСААФ-һаа абтаба. Тэрэшэлэн шуһаа үгэдэг донорнууд тухай, мүн Советскэ Союзай Геройнууд: Г. Н. Москалев, И. М. Трофимов, Д. Ж. Жанаев гэгшэд тухай. Советскэ Союзай хоёр удаа Герой Виктор Леоновой «Нюур нюураараа» гэжэ номой геройнуудай нэгэн болоһон, мүнөө КПСС-эй Улан-Удын горкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша Михаил Георгиевич Калаганский тухай һонирхолтой материал ороо.

Г. Петухов.

СССР-эй Верховно Соведэй делегаци хани барисаата Индидэ айлшалхаяа Москваһаа мордобо

СССР-эй Верховно Соведэй делегаци Индиин парламентын уряагаар Индидэ айлшалхаяа февралиин 14-дэ «ТУ-104» самолёдоор Москваһаа мордоо.

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй Түрүүлэгшэ П. П. Лобанов тус делегациие толгойлно. СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд В. И. Аугустинайтис, М. Н. Джохадзе, Н. А. Дыгай, С. Ишантураева, Ф. В. Казнов, Л. М. Леонов, В. Я. Попов, А. Сарыев, Н. И. Стрельникова, Е. Б. Тайбеков гэгшэд делегацида оролсоно.

(ТАСС).

Хоёрдохи хэмэл одомнай дабшаһаар

Февралиин 15-най үглөөнэй 6 часта хоёрдохи хэмэл одон бүмбэрсэг дэлхэйе 1483 дахин тойроо.

Хойто широтагай 54 болон 64 градусай хоорондо, мүн урда широтагай 45 болон 63 градусай хоорондо наранай гарахын урда тээ үүлэгүй сэлмэг байгаа һаань, хоёрдохи хэмэл одон миин нюдэндэ харагдаха байха. (ТАСС).

МАРТЫН 16-най ВОСКРЕСЕНИ—СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДТЭ ҺУНГАХА ҮДЭР

ЭРХИМ ХҮБҮҮД, БАСАГАДАА СССР ГҮРЭНЭЙНГӨӨ ЗАСАГАЙ ДЭЭДЭ ЗУРГААНАЙ ДЕПУТАДУУД БОЛГОЖО НЭГЭН ДУУГААР ҺУНГАЯ!

ОЛОНОЙ НЭГЭН

ОЧЕРК

Хаяа хадхан зэргэлһэн цехүүдэй мантан томо корпусууд дээгүүр шоройлдодог үндэр хоолойнууд олон мянган хүдэлмэришэдэй баатар хүсые харуулһандал, үүлэ тулама утаагаа үдэр һүнигүй мушхаруулжал байдаг. Заводой ехэ хашаагай баруун үүдэн тээшэ шэглэһэн лини дээгүүр заһабариһаа гараһан шэб шэнэхэн паровозууд, ялагар ногоон шэрээр шэрдэгдэһэн пассажирска вагонууд холоһоо жэрыллэн харагдана.

Үдэшын табан час болохо ойртонхой. Энэ үеэр вагон хабсаралгын цехтэ түрүүшын халаан дүүрэжэ, хоёрдохи халаан эхилхэеэ байба. Урда ханын захаар зэргэлһэн фрезернэ, токарна станогуудай нэгэндэ 40 гарамгай наһанай, шиирэг задарюун бэетэй нэгэ хүн ехэл анхаралтайгаар станогоо шалгана. Деталь бүхэниием хүдэлгэн байжа тоһодоно, бүхы шүрэбүүдыень шангадхана хэбэртэй. Хажуудахи станогһоо ерэһэн хүршэ нүхэрынь тэрээндэ хандажа:

—Амар сайн, Марк Антонович! Станогтнай заһабарида орохоёо забдаа бэшэ аабза. Ямар наринаар шалгажа эхилбэбта?—гээд асууба.

— Үгы даа, Семен. Заһабарида орохыень хүлеэгээд, шалгангүй байжа болохогүй ха юм. Үе үе болоод лэ иимэ шалгалта хэжэ, элэһэн, холоһон юумыень саг дары һэлгэхэдэ һайн агша,—гэжэ урдаһаань харюусаба.

— Тэрэ зүб даа.

— Заводоймнай хүдэлмэришэн бүхэнэй барижа байдаг зэр зэмсэгтээ техническэ харууһа һайнаар хэдэг һаань, заһабарида гаргашалагдадаг хэды ехэ мүнгэ арьбалжа болохо байгааб...

Эдэнэй иигэжэ хөөрэлдэһөөр байтар заводой гудок хуугайлжа, хоёрдохи халаанай эхилһэн тэмдэг үгтэбэ. Абяа шэмээгүй боложо забһарлаад байһан цех соо залиршагүй ажалай эршэ дахинаа сохилжо эхилнэ.

Марк Антонович Чернышовой фрезернэ станок хүнгэхэнөөр хүдэлнэ. Вагоной мөөриин голой була болохо, ехэ деталь станогтонь бүхэлөөтэй. Ээрсэгтэ һуулгагдаһан олон отолуур эрьесэ бухэндөө түмэр зомгоол эршэгэд-эршэгэд гэтэр һубарюулна. Ээзэнэйнь хүдэлмэрилжэ байхые харахадаа, хэрэг ажалаа табан хургандаал адляар мэдэхэ хүн гэжэ ойлгохоор. Хүдэлмэришэ хүдэр гарнуудынь станогойнгоо оньһонуудые дуран сооханоо хүдэлгэн, булын элдэб хэршэлээ, хоолнуудые хэм хэмжүүр сооххононь гаргана.

Халаанай хүдэлмэри эхилһээр гурбан час үнгэрөөд байгаа. Ахалагша мастер Максим Еремеевич Тугутов һарын эхинһээ хойшо хэгдэһэн юумэ буридхэн тооложо үзөөд, хүдэлмэришэдэйнгөө ажалыень харахаяа таһалгаһаа гараба. Вагон хабсаргадаг участогта үрөөд, станогуудай дэргэдэ ерэхэдэнь, тамхи таталган, һонирхолтой хөөрэлдөөн боложо байба.

— Зай, хүдэлмэримнай хэр ябажа байнаб,—гээд ахалагша мастер хөөрэлдөөндэ хабаадалсана.

— Бараг даа. Теэд, Николай Мамайһаа хайшан гээд гээгдэхэгүй тухай хөөрэлдэнэбди,—гэжэ Матвей Сухарев харюусаба.

—Хайшан гэхэ юун байхаб. Хажуудатнай өөһэдымнай Мамай хүдэлмэрилнэ ха юм,—гээд, Марк Антонович тээшэ нүхэр Тугутов заажа,—таанадта туһалха, заатагүй туһалха. Дүй дүршэлтэйнь танилсахаяа оролдогты,— гэнэ.

—Максим Еремеевич, дэн ехээр бү хэтэрүүлыт даа,—гээд, нүхэр Чернышов Тугутовай урдаһаа харана.

— Хэтэрүүлхэ юумэ үгыл, Марк Антонович. Халаан бүхэнэйтнай нормо 300 процентһээ доошо хэзээдэшье ороногүй ха юм.

— Зүб, зүб,—гэлдэн, хэдэн тээһээнь дарья табилдаба.

— Зүбынь зүб даа. Теэд нэгэ дутагдалнай иимэ байна, — гээд нүхэр Чернышов хөөрэжэ оробо:—Юрын зургаан отолуураар 300 процентын түйлагдахагүйнь мэдээжэ. Уралан нарижуулга хэжэ, станогтоо арбан отолууртай ээрсэг табяаб. Тиимэ ээрсэг олошоруулха хүдэлмэри манайда багаар ябуулагдана. Хэрбээ энэ асуудалые түргэнөөр шиидхээ һаамнай, Николай Мамайн үүсхэл бүри үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэхэ һэн. Шахтёр Мамай гансал хара хүсөөрөө бэшэ, баһал энэ мэтын аргаар халаанайнгаа нормо холо үлүүлдэг болоо бшуу.

Иигэжэ ойрохон зуура хөөрэлдэн, бүтээсэеэ дээшэлүүлхэ гол асуудал хэлсэһэнэй һүүлээр, тэдэнэр ажалаа саашадань үргэлжэлүүлжэ оробод. Марк Антоновичын хажууда бэлэн болоһон 8 була жэрынэ.

Һүниин 1 час боложо, хоёрдохи халаанай дүүрэһэнэй тэмдэг—гудогой абяан дахин соностобо. Марк Антонович станогоо байлгажа, нюурайнгаа хүлһэ пулаадаараа аршаһанай удаа бэлэн болгоһон булануудаа «хорин таба» гэжэ тоолобо. Гансахан энэ халаан соо иимэ амжалта түйлагдаа бэшэ, харин хэжэл байдаг ажалайнь дүн энээнһээ доогуур байдаггүй юм.

Ажалай энэ баатарай заводойнгоо бартааһаа гарахада, «яатараа оройтообши» гэһэндэл сэлмэг огторгойн одо мүшэд эмнилзэн байба. Сэбэр агаараар сээжэ дүүрэн амилан, яаралгүйхэнөөр алхалан ябатараа, үнөөхил ажал хэрэг тухай бодол толгой соонь түрөөд: «цехымнай, заводоймнай фрезеровщигууд, токарьнууд барандаа Мамайдал адли болоо һаа, Эхэ орондоо ямар ехэ юумэ бүтээжэ үгэхэ бэлэйбди. Тинхын тулада оролдохол хэрэгтэй...» гэжэ сэдьхэлдээ бодоно.

***

1934 оной майн 1-нэй үдэр... Бурядай түрүүшын гигант — паровозовагонно заводой барилга түлэг дундаа ябажа байба. Нэлэнхы үргэн нарһан тужын дунда ерээдүйн ехэ заводой барилга дээрэ олон мянган хүдэлмэришэд эршэтэ ажалай жэшээ харуулжа байгаа. Эгээл энэ үедэ аяар холын Казахстанһаа нүүжэ ерэһэн Марк Чернышов Бурят-Монголой түрүүшын ехэ заводтой хуби заяагаа холбоһон юм. Тэрэ гэһэнһээ хойшо таһалгаряагүй нүхэр Чернышов эндэ элдэб хүдэлмэридэ ябаһан байна.

Үдэр, һарын үнгэрхэ бүри заводой барилга үнды үндыһөөр, цехүүд ээлжээгээр ашаглалгада оруулагдажа эхилээ һэн. 1936 ондо нүхэр Чернышов фрезеровщигой мэргэжэл шудалха хүсэл зоригтойгоор вагонно-механическа цехтэ һурагша боложо ороһон юм. Залуухан Марк хүбүүн һүбэлгэн бэрхэ һэн туладаа тэрэ мэргэжэлээ түргэнөөр шудалжа, үшөө дүрбэн жэл үнгэрөөд байхада, механическа участогай мастер болоод байгаа. 1941 он. Немецкэ фашистнууд Эхэ орондомнай добтолон орожо, совет хүнүүдэй амгалан ажалда аюул тохёолдуулаад байба. Вагонно-механическа цехын улаан булан соо зарлагдаһан партиин суглаан дээрэ Коммунистическэ партиин гэшүүндэ кандидат болгожо абахые гүйһан нүхэр Чернышовой мэдүүлгэ уншагдаа бэлэй.

—Эхэ оронойнгоо иимэ бэрхэшээлтэ байдалда ороод байһан энэ үедэ хүдэлмэришэн ангиин түрүү отрядай — Ленинэй партиин зэргэдэ жагсаха хүсэлтэйб,—гэжэ Марк Антонович тэрэ суглаан дээрэ хэлэһэн юм.

Үнэхөөрөөшье нүхэр Чернышов хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ коммунист болоод, Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуу ехэ дайнай үедэ шэн габьяатайгаар ажаллажа, хорото дайсаниие даралгада өөрынгөө хубитые оруулһан байна.

***

...Заводой главна инженерэй кабинет соохи ханын захада байдаг стол дээгүүр элдэб детальнууд табигданхай. СССР-эй Зам харилсаанай министрын орлогшо эндэ суглараһан инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдтэй хөөрэлдэһэнэйнгөө һүүлээр, «Энэ шэнэ деталь заатагүй бүтээхэ хэрэгтэй. Хэндэ даалгахаб?» гээд асууба.

— Фрезеровщик Чернышовто даалгаха,—гэһэн дурадхалые эндэ байгшадай олонхинь һайшаан зүбшөөгөө һэн.

Энэ хөөрэлдөөн 1949 ондо болоһон байгаа. Түрүүшээр, шэнэ түхэлэй деталь бүтээхэ үедэнь, элдэб бэрхэшээл тохёолдоһон байна. Зүгөөр, Марк Антонович зориһондоо хүрэхын тулада сухаришагүйгөөр шармайн, даажа байдаг станогоо улам нарижуулжа, үнөөхи деталяа оншотой түргэнөөр бүтээдэг болоо һэн. Тэрэ сагһаа хойшо уралан нарижуулгын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, заводойнгоо үйлэдбэридэ хэды ехэ аша туһа хүргөөб!

— Манай Марк Антонович завод соогоо эгээл хүндэтэй хүнүүдэй нэгэн гээшэ. Хори гаран жэлдэ хүдэлмэрилхэ зуураа, олон арбаад залуушуулые өөрынгөө хүдэлмэриин дүй дүршэлдэ һургаһан байна. Хамтын хэрэгтэ бүхы хаба шадалаа үгэдэг үнэн сэхэ коммунист байһан туладаа нүхэр Чернышов КПСС-эй XIX съездын делегат болоһон юм. Үнгэрэгшэ табанжэлэй туршада 15 жэлэй даабари дүүргээ. Зургаадахи табанжэл соошье баһал эрхим амжалта түйлаха байха,—гэжэ вагон хабсаргалгын цехын начальник нүхэр Лащенко хөөрэнэ.

***

Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой олон мянган хүдэлмэришэдэй дунда үнэн сэхэ ажалаараа алдар солотой болоһон Марк Антонович Чернышов һунгуулиин 337-дохи Улан-Үдын округһоо СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэнхэй. Энэ нүхэрөө нэгэн дуугаар һунгая!

Б. ДАШИЕВ.

Зоной зориг бадаруулагшад

Сэлэнгын аймагай колхоз, МТС, промышленна предприятинуудтахи һунгуулиин участогуудаар һунгалтада бэлэдхэл улам үргэдэжэ байна. Агитпунктнууд хаа хаанагүй хүдэлжэ эхилэнхэй. Элдэб асуудалаар харюу үгэдэг стол аймагай центртэхи агитпунктын дэргэдэ бии болгогдонхой хүдэлжэ байдаг.

Һүүлэй хэдэн хоног соо СССР-эй Конституци тухай, уласхоорондын байдал тухай олон лекци уншагдаа. Сүхын МТС-эй партийна организациин секретарь С. И. Ларионов, партиин айкомой секретарь Н. Ф. Тихоненко, Сүхын МТС-эй главна ветеринарна врач нүхэр Савельев болон бусад һунгагшадта зорюулжа лекци, элидхэл хэнэ.

Һунгагшадай дунда ойлгуулам-жын, мүн культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри бүри үргэнөөр ябуулха асуудал һаяхан партиин айком бюро дээрээ зүбшэн хэлсээд, тодорхой хэмжээ-ябуулга хараалаа. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой партийна организаци (секретаринь нүхэр Бальчинов) колхознигуудай дунда политическэ хүдэлмэри һайнаар эмхидхэнэ, агитпунктнь гүйсэд түхеэрэгдэнхэй. Һунгалтада бэлэдхэлэй эхилһэнһээ хойшо тэндэ хөөрэлдөөн, лекци хододоо үнгэргэгдэдэг болоо. Агитаторнуудынь колхозой фермэ, гүүртэнүүдээр, колхознигуудай гэрнүүдтэ ошожо, хөөрэлдөө хэдэг. Нүхэд Балданов, Дашинимаев, Бадмажапов долоон хоног бүхэндэ 2 удаа хөөрэлдөө эмхидхэдэг байна.

Партийна организацинуудай ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулһанай ашаар ажалшадай эдэбхи, үүсхэл улам бадарна. Мүнөө колхозуудай малай фермэ, гүүртэнүүд һү ехээр һаахын, 100 эхэ хонин бүриһөө 150 хурьга абажа, хоролтогүйгөөр үсхэхын түлөө мүрысөөн улам үргэнөөр дэлгэрнэ.

Б. Ширеторов.

КПСС-эй ОБКОМДО, БМАССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДТЭ

1958 оной январь соо мүрысэжэ, һү ехээр һааһанай түлөө КПСС-эй обкомой, БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан тугуудые барюулха тухай

Республикын аймагууд, МТС, колхоз, совхозуудай 1958 оной январьта һү һаалгаар социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые хаража үзөөд, КПСС-эй обкомой бюро, БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет иигэжэ тогтообо:

1958 оной январь соо һү ехээр һаахын түлөө мүрысөөндэ эрхим дүн түйлаһанайнь түлөө БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, КПСС-эй обкомой дамжуулгын Улаан туг доро дурсагдагша аймаг, МТС, колхоз, совхозуудта барюулха:

ИВОЛГЫН АЙМАГТА (КПСС-эй айкомой секретарь нүхэр Эрдыниев, аймгүйсэдкомойнь түрүүлэгшэ нүхэр Врублевская). Энэ аймаг байгша оной январь соо 1957 оной январьтай сасуулбал, һү һаалгые 43,2 процентээр ехэ болгоо, 1957 оной январьта үнеэн бүриһөө 94 килограмм һү һааһан байгаа һаа, мүнөө 132 килограмм һү һаагаа.

Тарбагатайн, Ториин болон Кударын аймагууд һү һаалгаар һайн үрэ дүн түйлаа гэжэ тэмдэглэхэ.

ТАРБАГАТАЙН МТС-тэ (МТС-эй директор нүхэр Тантлевский, главна зоотехник нүхэр Флоренцова). Энэ МТС 1957 оной январьтай сасуулбал, энэ жэлэй январь соо һү һаалгые 41,3 процентээр ехэ болгоо, үнеэн бүриһөө 167,3 килограмм һү һаагаа.

Саянтын болон Бага-Куналейн МТС-үүд һү һаалгаар һайн үрэ дүн түйлаа гэжэ тэмдэглэхэ.

Тарбагатайн аймагай Саянтын сельсоведэй **КАЛИНИНАЙ нэрэмжэтэ колхоздо** (колхозойнь түрүүлэгшэ нүхэр Болонев, партийна организациинь секретарь нүхэр Москвитин). Энэ колхоз 1957 оной январьтай сасуулбал, байгша оной январь соо һү һаалгые 41,5 процентээр дээшэлүүлээ, үнеэн бүриһөө 283 килограмм һү һаагаа.

Заиграйн аймагай «Красный опытник» колхозой, Бичурын аймагай Логовскиин нэрэмжэтэ колхозой, Иволгын аймагай «8-ое ... колхозой, Кударын аймагай ...нинай нэрэмжэтэ колхозой ...гатайн аймагай «Октябрь» ко... һайн хүдэлмэрине тэмдэглэхэ.

КЯХТЫН СОВХОЗДО ...торынь нүхэр Ильков, па... организациинь секретарь ... Афанасьев, главна зоотех... нүхэр Игнатьев). Энэ совхоз... до жэлэй январьтай сасу... байгша оной январь соо 71,... центээр һү һаалгаяа дээшэ... үнеэн бүриһөө 160,2 килогра... һаагаа.

Бичурын совхоз һү һаалга... раг һайн үрэ дүн түйлаа.

Һү һаалгые хангалта... эмхидхэһэнэй гэмээр нёдон... лэй январь һарынхида ор... байгша оной январь соо ба... һаагдаа гэжэ тэмдэглээд, КП... обком, БМАССР-эй Министр... Совет энээндэ анхаралаа таб... партиин Зэдын, Сэлэнгын, П... кальска айкомуудта, аймгүй... муудта һануулна.

Николай Мамайн жэшээгээр уралан нарижуулагшад үүсхэл гаргана

Үшөө нэгэ үнэтэ дурадхал...

Сэлэнгын станок бүтээлгын заводой үнэтэ дурадхал оруулагшад Донбассай шахтёр, Социалистическэ Ажалай Герой Николай Мамайн үүсхэлые халуунаар дэмжээд, эдэ үдэрнүүдтэ эршэмтэйгээр ажаллажа байнхай.

— Манай заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд, техникүүд, алба хаагшад шахтёрнуудай үүсхэлые дэмжэхэ зуураа, үдэр бүри ажалайнгаа бүтээсые дээшэлүүлжэ, арадай ажахыда химда аад, шанар һайнтай станогуудые хэхэ уялга абанхайбди,—гэжэ заводой главна технолог Александр Анатольевич Осовский хөөрэнэ.

Һүүлэй үедэ энэ заводто үнэтэ дурадхал оруулагшадай тоо олон болонхой. Заводой дирекци, партийна организаци тусхай тиимэ нэгэ группа заводсоогоо бии болгоод, тэдэниие эдэбхитэй комсомолец П. И. Ковригинда даалгаһан юм. Нүхэр Ковригин энэ заводто техник-барилгашанаар ажаллажа байха үедөө металл отолдог станок бүтээхэ конструкторай мэргэжэлдэ һураһан байна. Тэрэ гэһэнһээ хойшо модо болбосоруулдаг станогой цехтэ ажаллажа эхилһэн байгаа. Энэ нүхэр сүлөөтэйшье сагтаа миин һуудаггүй, уралан нарижуулгын үнэтэ дурадхалнуудые зохёожо, хүдэлмэридэ нэбтэрүүлжэ байдаг. Энээнэйнь ашаар үнгэрэгшэ жэлдэ завод хамта дээрээ 360 үнэтэ дурадхал ажалдаа хэрэглэжэ, гаргадаг продукциингаа өөрынь үные 253 мянган түхэригөөр химдаруулжа шадаһан байна. Нүхэр Ковригинай хүтэлбэри доро ажалладаг Рудольф Финеев, Иван Самохин, Кирил Побоков болон бусад заводой эдэбхитэй үнэтэ дурадхалшад гэжэ тоологдодог. Байгша оной январь, февралиин эхеэр тэдэнэр 7 үнэтэ дурадхал оруулаа. Энэнь жэл соо 20-ёод мянган түхэригэй алмалта үгэхэ юм.

Мүнөө эдэнэр хэжэ байһан ажалаа тооложо үзөөд, кварталайнгаа түсэб мартын 16-да дүүргэхэ шэнэ уялга абаба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) Иван Самохин, Павел Ковригин, Кирил Побоков гэгшэд үшөө нэгэ үнэтэ дурадхал оруулхаяа зүбшэжэ байна.

А. Егоров.

ХҮНДЭТЭЙ УРАШУУЛ...

Иван Солдатов ажаллажа байна.

Цехын гол ...тогуудта то... һон хэдэн ... таһалгаряагүй ...рэлдэнэ. Эд... ногуудта хүд... рилдэг тока... элдэб детальн... тошилдан бү... байна.

Тээ саанахан... доной заводто ... ран жэл соо та... ряагүй ажал... байһан И. В. С... гов бүтээһэн де... ехэл ханамж... гаар хаража б... Үнгэрһэн ж...

Улан-Үдын модоной заводой механическа цех. Хүдэлмэриин халуун хаһа түлэг дундаа ябажа байба.

Үүдэ татаад ороходо, баруун гар талада, набтархан бэетэй, 30-аад наһанай хүдэлмэришэн транспортёрой рельсын хажууда электрогагнуури хэжэ байна. Барижа байһан түмэрэйнь үзүүрһээ сахюур шулуунай яларһандал сайбар шэрээдэһэн хэдэн тээшээ сасарна. Энэ шухала хүдэлмэриие хэжэ байһан нүхэрнай заводто дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябалсадаг Александр Земсков гээшэ.

—1958 он хадаа Эхэ оронойманай түүхэдэ бүри ехэ амжалта асарха ёһотой,—гэжэ нүхэр Земсков хөөрөөгөө эхилнэ. —Энэ жэлдэ гүрэн түрынгөө дээдэ орган болохо Верховно Соведтэ эрхим хүнүүдээ шэнээр һунгахамнай.

Эхэ оронойманай хүдэлмэришэн, колхозник бүхэн түүхэтэ һайндэр—һунгалтые ажалай амжалтаар угтадаг заншалтай ха юм. Тэрэ тоодо мүн бишье шадалаараал боложо байнаб. Байгша оной түрүүшын һарада даалгабаряа 210 процентээр дүүргээб,—гэжэ хэлэжэрхихэдээ нэгэ бага улагад гээд абаба. Хэбэрынь нүхэр Земсков бэеэ магтаха ехэл дурагүй хүн ха.

Заводой механическа цех соо социалистическэ мүрысөөн үргэн далайсатайгаар дэлгэрэнхэй. Хүн бүхэн шэнээр абаһан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө оролдожо байнхай.

нүхэр Солдатов хоёр ... даалгабари дүүргэхэ зуураа, ...лан нарижуулгын дурадхал о... жа, токарна станогойнгоо ...сые горьтойгоор дээшэлүүлжэ... даа юм. Тэрэнэй оруулһан дур... лаар хүшэр хүдэлмэринүүд ... жоруулагдажа, 14 мянган ту... алмагдаа. Нүхэр Солдатовай ... дэлмэрилжэ байхыень хар... хэдэг ажалаа һайнаар шуд... хүн гэжэ мэдэхээр. Гарынь ... тойхоноор станогоо хүдэлгэн... шилдаһан детальнуудынь б... даа хэм хэмжүүр соогоо б... дэнэ.

Иван Степанович январь һа... гаа даалгабариие хоёр хаха... хин дүүргээд, кварталайнгаа ... бые эды шэнээнээр дүүргэхын ... лөө оролдожо байнхай. Түрүү... социалистическэ мүрысөөнэй ... журамаар гээгдэгшэ нүхэдтөө ... һалха зэргэтэй ха юм. Тиим... нүхэр Солдатов һая һуража ... һан залуу токарьнуудта хаба... далаараа туһалжа байдаг.

Механическа цехтэ нүхэр Со... тов, Земсков гэгшэдтэл ал... хүдэлмэрилдэг хүнүүд олон. ...үдэрнүүдтэ цехын ямаршье хү... мэришэнтэй хөөрэлдөө һаа, СС... эй Верховно Соведэй һунга... үдэрые ажалай шэнэ амжал... угтаха гэһэн нэгэн хүсэл зори... байһыень мэдэхэт.

Д. Аюше...

...модоной заводой түсэбл...

Хэлэһэндээ хүрэхэнь

Хэжэнгын аймагай үйлэдбэриин комбинадайхид СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтын үдэрые ажалай амжалтаар угтахын тула орол...тойгоор ажаллажа байна. Мүнөө ... бүхэндэ даалгабаряа үлүүлэн ... гэгшэдэй тоо улам олошоржо ... халба. Пилорамын машинист... Замбал Жамбалов, Долгор До... кова гэгшэд 10 кубометр модо ...рөөдэхын орондо 14—15 кубоме... хүргэнэ. Модо отололго дээрэ ... нид Головков эрхим ажала... шалгардаг.

Һаянай энэ комбинат комод, э... янзын столнуудые, бусад мебель ... дэг болоо. Модошо дархашуул ... зат Тушинов, Эрдыни Цыре... Гомбожап Очиров гэгшэд мебе... нүүдые уран зохидоор хэнэ.

Комбинадайхид январь соо ... сэбһөө гадуур 10 мянган түхэр... элдэб зүйл уралаа. СССР-эй В... ховно Соведэй һунгалтын үдэр... лотор тэдэнэр түрүүшын кварта... түсэб дүүргэхэ зорилготой.

А. Шулуно...

Уран зохёолой хуудаһан

Дулма ДОНДОКОВА

Лениннэй ашаар

...инэй тодо дурые
...глажа харуулһан,
...инэй эшэ сурталые
...шэлжэ мэдүүлһэн
...уехэ зохёолнууд,
...а мүнгэн ботинууд
...даһа хуудаһаар ирагдан,
...г үзэгөөр холбогдон,
...залган үзэгдэжэ,
... дамжан энхэрэгдэжэ,
...н байдалай
...ойһэн болоно,
...ргалта байдалай
... залгана.

***

...эр дээдэ Багшадаа
...элэн түрэл арадайнгаа
...н халуун зүрхэнэй
...эн далай баярые
... залган юрөөжэ,
...үлжэ шадагша һайб,
... холбон удхалжа,
...лжа бэшэгшэ һайб.
...нг танай захяа
...а хизаараар тараа.

Залгаа гэрэл туяа
Зайн галаар яларaa,
Залуу оронойм заяан
Замхаша үгы һалбараа,
Залирша үгы сахилаан
Замбуулиндаа бадараа.
Ашата танай хараа
Алтан нараар мандаа,
Аяар Сибирь дайдаа
Ангар ГЭС хангаа.
Эсэгэ танай һургаал
Эбхэрэн хүрэн дэлгэрээ,
Эхэ бурят орондом
Эрдэмэй булаг дэлбэрээ.
Хододоо мэргэн һургаалтнай
Хоног бүри хүгжөө.
Хото хүдөөгэй хоорондо
Холбоонь жэгдэ бүхэжөө.
Сэсэн мэргэн замаартнай
СССР орон сэсэглээ,
Шэнэ үеын шэжэмэй
Шэдитэ хүсэ эзэлээ.
Асари түүхын хуудаһа
Ажалшан гараар ирууһа
Агууехэ Ленин
Алдарта танай аша лэ!

Бэшэ гү?

(Шог дуун)

...ын хормой хаяатаад,
...а тооһон бурьялна.
...гы замууд зурыгаад
...аарта морин табарна.
...он дундуур соёгшо
...огор жороо морин ха.
...гёо хоолой һоригшо
...шор зүрхэнэй эзэн ха.
Хүбүүд, нүхэд харыт,
Хүлэг морин бэшэ гү?
Басагад, бэреэд хэлыт,
Бараг хүбүүн бэшэ гү?

Хүбшын хүбөө хүрилөөд,
Хүхэ тооһон бурьялна.
Хүдөө харгы зурыгаад,
Хүрин зээрдэ табарна.
Талын дундуур соёгшо
Табхар жороо морин ха.
Татамал хоолой һоригшо
Танай зүрхэнэй эзэн ха.
Хүбүүд, нүхэд хэлыт,
Хүлэг морин бэшэ гү?
Басагад, бэреэд хэлыт,
Бараг хүбүүн бэшэ гү?

Арадай дуунууд

...лын хаяаһаа орьёлон гараһан
...анхан аршаяанай һайханиинь бэ.
...жамхан нютагтаа түбхинэн һууһан
...асхан хамжаяанай һайханиинь бэ.

Хадын хаяаһаа харьялан гараһан
Харзахан аршаяанай һайханиинь бэ.
Хабтагай нютагтаа хамтаран һууһан
Хамжаяан артелиин һайханиинь бэ.

***

...а Хилгантын хүлэгые
...табшаар шэмэнгүй яахамнайб,
...баадхан наһанайнгаа эдирхэндэ
...тельдээ ажаллангүй яахамнайб.
...йто Хилгантын хүлэгые
...даргаар шэмэнгүй яахамнайб,

Хорёодхон наһанайнгаа эдирхэндэ
Колхоздоо хүдэлэнгүй яахамнайб.
Эбэр Хилгантын хүлэгые
Эмээлээр шэмэнгүй яахамнайб,
Энээхэн наһанайнгаа эдирхэндэ
Эршэмтэй хүдэлэнгүй яахамнайб.

***

...адаараа хангилхан нютаг байна дaa,
...нютагайхан Бургалтайм бэшэл аа гү.
...арахада гоёхон бэшэг байна даа,
...айратайл гансаһаам бэшэл аа гү.
...лаараа тэнюунхэн нютаг байна даа,
...лмайхан Бургалтайм бэшэл аа гү.

Тамагаар гоёхон бэшэг байна даа,
Танилхан гансаһаам бэшэл аа гү.
Үбэрсөрөө дэлюунхэн нютаг байна даа,
Үргэнхэн Бургалтайм бэшэл аа гү.
Үзэгөөр гоёхон бэшэг байна даа,
Үеымнил гансаһаа бэшэл аа гү.

Л. Мункуев бэшэжэ абаба.

К. ЦЫДЕНОВ

ГОРХОН

...бшал шулуун эрьедээ хашагдан,
...адын горхохоной харьялан байхадань
...һамгай янзатай шарайгаа уршылган,
...рдамаар саашалхаа баглад гыш.
...ншье болонтүй үеынгөө ханинартай

Үргэн талаараа гүйдэлөө нэгэдхэн,
Эрьегүй далайн эбхэрмэ долгинтой
Энээхэнш горхохон шурьяхал.
Хэзээшьеб нэгэтэ, долгиндо шэдүүлэн.
Хэлбэлзэн онгосоор ябахадаа
Хадынгаа тэрээхэн горхоной хүсые
Халаг даа, хожомдон ойлгохош.

Георгий ДАШАБЫЛОВ

Хун шубуута нуур

Хангал үнэрөөр хабатай амилжа,
Хабарай үдэр намжааран заадана.
Нугаһаар баян нуурнууд миралжа,
Нюрган дээрэнь наран наадана.

Хулһанай саагуурхи шубуу гэтэжэ,
Хуушан онгосын саана хэбтэнхэйб.
Сэрэгшэ шэнгеэр марян дүтэлжэ,
Сэхэ шагаан буудахаа зэһэнхэйб.

Хаанаһаашьеб гэнтэ шэнгэхэн абяан
Ханхинан зэдэлһээр дээрэм ерээ.
Жэгүүр далинуудай дэбихэ сууряан
Жэгтэй намдууе таһалан шэшэрээ.

Хуйлаа һалхиндал шуумайн хушууржа,
Хун шубууд нуурта буугаал.
Сэлмэг наранда таашаан шаруулжа,
Сэнгэлиг гоёор тэдэ наадаал.

Хүсэтэ далиһаань сасарһан уһанай
Хүжэ һолонгоор холуур бугаагтаг.

Аргагүй һайхандань хун шубуунай
Ангууша бишье буугаа мартааб.

Дун сагаахан сахилма үнгөөрөө
Дурым буляаһаар тэдэ үнгэрөөл.
Чайковскиин хүгжэм зэдэлхэдэл гээд,
Харагдабал нюдэндэм үзэсхэлэн балет.

Һаруул сэдьхэлдэм нара татаһаар
Һайхан бүжэгшэд һанаандам ороо.
Хуушаржа замхаагүй хүгжэмөө хуурдаһаар
«Хун шубуута нуур» долгилоо.

Хаража баясаад шубуудай наадахые
Хажуудахи буугаа бүрил мартанаб.
Алишье хун шубуута нуурые
Алуурай һомонһоо һэргылэн магтанаб.

Владимир ПЕТОНОВ

Минии бодолнууд

Бодолгото болохо сагууд ерээ.
Болбосорон бэхижэнэбди жэлһээ жэлдэ.
Хатуу шанараа ажалай дүлэндэ
Халаажа шалганабди түмэр мэтээр.
Дүрбэлжэн таһагтаал һуунагүйбди, шэбхэдээд.
Дэлеэтэйл манай үүдэн нүхэдтөө.
Энэ үеын шуурган сонхыемнай сүмэлөөд,

Энхэржэл байдаг зүрхэндэмнай шэнхинээд.
Арадтайгаа хамта партиин хүтэлбэри дор
Алхалнабди дээшээ, илалта туйлан.
Ами бэһаяа гамнангүй ябан,
Арюужанабди дураараа Эхэ орондоо.

А. БАДАЕВ

Үнгэрһэн сагнай харагдаа

Сэнгэжэ ябанаб танил шугыгаараа,
Сээжээрээ амилан дабирхайтай агаараар.
Харайлдадаг һэмди энээгүүр сүлөөтэйдөө,
Хүтэрэлдэн хоюулаа, арбан юһэтэйдөө.
Хүбхэн дэбисхэртэй харанхы шугые,
Хэтэдээ залуухан хүйтэн булагые
Нүхэрни мартаагүйш, аяар тиихэһээ,
Наһанаймнай харгы эхитэйл эндэһээ.
Һанана гүш, үнөөхи хоёр шэнэһэдээ,

Һуунал урдынхидаал бүхөөр тэбэрилдээд.
Бороо, һалхинда сохюулжа үмхирбэшье,
Бидэндэл, толгойгоо бууралтан, үбгэрбэшье
Үшөөл бүхыгөөгүй, залуухан харасатайнууд.
Үхибүүдынь тойроно, ногоохон хасартайнууд.
Үбгэрһэн хоёр шэнэһэдээрээ уулзахадаа
Үнгэрһэн сагнай толидол харагдаа.

Амаралтын үдэр сэбэр агаарта санаар ябахада лаһан зохид бэ!
А. Бадаевай фотоэтюд.

Г. ЧИМИТОВ

Баснинууд

Календарь часы хоёр

— Һэ, үүхи муу, нобшо амитанши, — гэжэ
Һэнгэргүйгөөр гэмэржэ
Харин эхилбэл даа Час нэгэтэ
Ханын Календарьта,
— Нэгэ нэгэ хуудаһа һэхээд лэ һууха,
Нээрээ юун гээшэ бэлэйш.
Намайе харана гүш? Биш шумуухан
Наяржал, наяржал ябанаб хэзээш.

Хүндэ хэрэгтэйем юугээр сэгнэхэбши?
Хүдэлмэри ажалдань туһалнаб.
Юрэдөө ши юу хэнэ гээшэбши?
— Юртэмсэдэ юунэй болодогые жэл
урид мэдэжэ һуунаб.

Сүүдхын хирэтэй часууд заримдаа
Бүхэли жэлдэ дээрэлхэдэгынь буруул даа.

Турлааг

Хара Турлаагай ундан
Халуунда ехээр хүрэбэл ха.
Элин ниидэжэ, нуурай
Эрьедэ ерэжэ һуубал ха.

Нуур соогуур
Нугаһад, галууд
Холуур ойгуур
Хотирон тамарнад.
Шуран бэрхээр тамаржа ябатараа

Шунгаад үгы болошоно.
Удаан үгы байтараа
Уһанай нюруу дээр гараад орхино.
Эрьедэ һууһан Турлааг гэнтэ:
— Эдээнһээ юугээрээ дутаабиб!
—гээд,
Урагшаа сээжээ түлхылгэн,
Уһанда ороһон аад, гараагүй гээ.

Турлаагтал адляар аашалдаг зон
Тушаалдадаг бэшэ аал али олон?

Түлеэн пеэшэн хоёр

Яһанай хуудаһаар үлеэмэ
Январиин хүйтэн үдэшэ
Тэбэри Түлеэе
Тэрзэгэр Пеэшэн
Хара зоргондоо шамарлан,
Хараажа оробо гээшэл даа:
— Ээ даа, ахир баарһан
Эгтээл галдуулаад һалааш даа.
Харанагүй гүш намайе,
Хамаг хүнүүдые дулаасуулнаб,
Эдеэень бусалган баясуулнаб...
— Эндэшни шамайе! — гэжэ
Түлеэн сухалтайгаар хэлээ лэ, —
Түхэреэн жэлдэ минии дүрэжэ,
Халуу үгөөгүй һаам, иигэжэ
Харин ши һуухагүй бэлэйлши.

Хүнэй ашаар иигэжэ,
Хүн ябаһанаа мэдэхэгүй
«Би, би» гэжэ
Бэерхэдэг зариман бии ха гү?

Тэнгэри тухай һургаал

Ахирхан нэгэ Поршоонхо
Аргагүй сэсэнби гэжэ,
Аймшагтай номшоб гэжэ
Ама гарадаг болошоо һэн ха.
Тэндэ эндэ тогтоһон
Талаян сэнхир шалбааг соо
Тэнгэриин хэһэгые харадаг һэн.

Тиигэжэ ерээд олон соо
Тэнгэри тухай һургаал
Тэрэмнай уншажа гараал.

Юугээрээш үлүү бэшэл аад,
Юухэ нөөхэгүй сэсэрхэдэг
Хоёр хүлтэй Поршоонхо
Хооһон һэбхи амитан гүүлдэг.

Хэрэлдээн

Харгыда ябаһанаа ерэһэн Морин
Халаашалан хэбтэһэн Нохойдо хандан:

— Үбһэнһөө амтатай хоол үгы,—гэжэ хөөрэбэ.
— Үгы даа, яһан амтатай!—гэжэ Нохой хэлэбэ.
— Яһанш юунш бэшэ, шүдөө түүлээд һалахаш,
Яарса, овёс гэһэнүүд лэ ёһоор амтатай.

— Шалбааг тэнэгээр юрэдөө шашанаш.
Шуһатай мяхан одоол амтатай.

— Шуһатай мяхан? Саанаһаа жэрхэштэй.
Шунахай яндан, шамайе сохихо хэрэгтэй.
— Ойлгожо дуугара! гэжэ Нохой халдаба.
Хөөрэлдөөниинь тиин хэрэлдээн болобо.
Хэрэлдээниинь байтараа наншалдаан болобо.

Уурлаһан Нохой һүрэн гэхэдээ,
Унаашын хоолойдо аһаба.
Үргэһэн Морин гэнтэ эрьехэдээ,
Үдьхэлжэ нохойгоо алаба.

Хэрэггүй юумэнһээ, эдэ хоёр шэнги,
Хэрэлдэдэг зондо басняа уншахамни.

Б. БАТОЕВ

БААБАЙМНИ ХААНАБ?

☆

РАССКАЗ

☆ ☆

Гурбан дабхар шардаагтай гоё гэгшын ...шангай коридор соо эхин һургуулиин ...рагшад энэ үдэр эхэ, эсэгэтээ, аханар, ...үнэртөөе булта суглараад, «Үбгэн Мо...розой» орожо ерэхые хүлеэжэ байбад. ...эрэ коридорой тэг дунда һаглагар, һэг...эгэр ёлко элдэб янзын зүүдхэлээ зүү...рхиһэн, һэнжэгэр, жэрбэгэр юумэн зог...жо, энд суглараг шадые баясуулан, ...ай, хэрбиб?» гэһэндэл харагдана. Бага...лан үхибүүдэй баяртай гээшэнь аргагүй, ...лкынгоо гоёолто харан харан зогсонод. ...римашниинь ошожо, гоёхон зүүдхэлнүү...дынь бариадшье үзэнэ.

Нина Долсон хоёр ёлкоёо тойрожо, ...айхашаан харана. Тиихэдээ Нина Дол...сондоо хэлэбэ: «Ши манайда ерээрэй. ...лкымнай харахаш. Һүүлдэнь тапайда ...ожо, ёлкышни харахаб. Теэд Долсон ...юушье харюусабагүй.

Долсоной харюу хэлэхэгүйдэнь, Нина ...ураа гутаһан янзатай болоод, эхэ эсэ...гынгээ хажууда ошожо, тэдээндээ эрхэ...лэнгеэр дуугарна: «Ёлкымнай гоёолто ...сеен. Баабай, үшөө тиимэ гоёхон ...юумэнүүдые абаарайгты»,— гээд, ёлкын ...гоёхон нааданхайнууд тээшэ заана. Эсэ...гэнь: «Абахабди. Абахабди. Ёлкоо шэмэ...хээл бодоорой»,—гээд, Нинынгээ тол...гойе эльбэнэ. Нинын эхэнь басаганайнгаа ...платида халдаад байһан хялгааһа абажа ...аяна, хормойень дэраадхина.

Эдэнэй нимэ илдамаар, энхэргэнээр ...хөөрэлдэхэдэнь Долсон эсэгэ тухайдаа ...бодоно.

Нина Долсон хоёр ехэ эбтэйхэнүүд, ...елдэг болонхой. Энэ хоёр суг һургуули...даа ерээд, хамта бусадаг. Нина Долсон хоёрой гэрынь хаяа хадхама ойрохон юм. Тиигэжэ энэ хоёр хара багаһаа гэр гэртээ ябалсадаг, хамта наададаг болоһон байгаа.

Долсоной зургаа наһатай байхада, эхэ эсэгэ хоёрынь һалаһан гэхэ. Ушар юуб гэхэдэ, Долсоной эсэгэ Доржын Дамба Коммунис партиин уряагаар хүдөө нютаг гаража, МТС-эй токарь болоо һэн. Тиихэдээ Долсон гэжэ басагаяа, Дариима нүхэрөө саг зуура городто орхёод ошоһон байгаа. Уданшьегүй тэдэнээ абаашаха гэжэ ерэхэдэнь Дариима: «Би тиишэ ошохогүйб. Намда эндэмни дээрэ...»—гээд, хүдөө гараагүй юм. Тиигэжэ Долсон түрэһэн эсэгэһээ хахасаха, таһарха баатай болоһон байгаа.

Долсоной энэ тэрые адаглаһаар, эсэгэ тухайдаа бодоһоор, тэрэнэй наадхуур абажа үгэдэгые, ходо дахуулаад ябадагыень һанаһаар байтарнь, хүн зон гэнтэ үүдэн тээшэ харашабад.

Долсоной харан гэһээнь, хүбэн сагаан дэгэлтэй, хүрзэ сагаан һахалтай «Үбгэн Мороз» үүдээр орожо ябаба. Ерэхэ мүртөө амар мэндэеэ хэлээд, һурагшадтай зохидхоноор хөөрэлдэжэ эхилбэ. «Үбгэн Мороз» олохон һурагшадһаа хэр зэргээр номоо үзэжэ байһан тухайдань асуугаад, ёлко тойрожо, һурагшадтай наадалсаба, хатаралсаба.

«Үбгэн Мороз» үхибүүдэй ёлкодо гансааран ерээгүй, хэдэн олон «шандагануудтай» айлшалан ерэһэн байба. Саб сагаан хубсаһатай, сорогор хоёр шэхэтэй шандаганууд һурагшадые гар гарһаань барилсуулаад, ёлко тойрон ябанад, дуу дууланад. Мүн өөһэдөө элдэб янзын номернуудые, хатар танцануудые харуулаадшье үзэнэ...

«Үбгэн Мороз» һурагшадта асарһан бэлэгээ хубаажа эхилбэ... Тон түрүүн нэгэдэхи классайхид дуу дууралдаад, шүлэг хэлээд, бэлэгүүдые абажа захална. Уданшьегүй хоёрдохи классайхидта бэлэг тараалган болобо. «Үбгэн Морозой» туһалагшад — «шандаганууд» тэбхэр бэлэгүүдые тэрээндэ дүтэлүүлжэ үгэнэ.

Долсон ямар дуу дуула гэхэнь ааб гэжэ зүрхэ алдаһаар «Үбгэн Мороздо» ошобо. Долсондо нэгэ тэбхэр пакет үгэхэдөө, «Бэрхээр номоо үзөөрэй, баабай, эжыдээ бэлэгээ хубаалдалсаарай!» гээдхинэ. Долсоной удаа Нина бэлэгээ абаад, эжы, баабайдаа абаашажа үгэбэ. Тиихэдэнь Долсон эжыгээ хараашална. Теэд эжынь харагдабагүй. Тэрэнэй үетэн нүхэдөө харахадань, булта хүхюунүүд, баабай, эжытээ, аханар, дүүнэртээ бэлэгээ хубаалдажа байбад. Эдэнние харан гэхэдээ, Долсон бүришье ехээр атаархаба. Досоонь аягүй боложо, уйладһаниинь хүрэбэ. Тиигэбшье хүндэ мэдэгдэхэгүй гэжэ бодоод, Нинынгээ хажууда ошоод зогсошоно. Нэгэ хэды болоһон хойно Нина эжы, баабайтаяа гэртээ хариха гэжэ түхеэрбэ. Тэдээнтэй Долсоншье ябалсаба.

Гадаа гараад ябахадаа, Нина эжы баабай хоёройнгоо хоорондо ороод, гарһаань шангтагалдан, саһан дээгүүр һолжоржо, дэбхэржэ, энеэдэтэй хүхюухэн алхална. Харин Долсон тэдэнэй хойноһоо дахаад ябахадаа, баабайнгаа хүзүүн дээрэ һуугаад, Ленинэй нэрэмжэтэ үйлсөөр демонстрацида гараһанаа һанаадхина. Баабаймни хаана ябана хаб даа, хэзээ ерэхэ гээшэб даа гэхэ мэтээр бодоно.

«Баабайш шамайгаа хаяад ошоо бэшэ гү?» гэжэ нэгэтэ Нинын хэлэһые һанажархина. Тиигэхэдэнь Долсоной хоолойдо ямар нэгэн юумэнэй тэртэлдэһэндэл болоно.

Долсоной шэг шарайнь урданайхидаал бэшэ, сайбар сагаан болоод, нюдэниинь халта уһатаад ябаба.

— Долсон манайда түргөөр ерээрэй! — гэбэ Нинэнь. Долсон юушье хэлэнгүй, гэр тээшээ гүйшэбэ.

Долсоной ерэхэдэ, гэрынь эзэгүй хэбэртэй байба. Тэрэнэй харан гэһээнь, нэгэ тэбхэрхэн саарһан үүдэнэй барюулай унгида хабшуулаатай байна. Тэрэние абаад уншаба. «Түлхюур булангдахи түлеэн доро байха. Кинодо ошобоб. Мама».

Долсон даарашаһан гараараа арай гэжэ үүдэнэй суурга тайлаад, гэртэ орохо мүртөө, «эжымни ёлко, наадхуур худалдажа абаагүй юм аа гү?» гээд хараашална. Теэд юуншье үгы байба. «Баабаймни байгаа һаа, ёлкын нааданхай абахал һэн»,— гэжэ Долсон бодоно. «Үбгэн Морозой» үгэһэн бэлэгые стол дээрэ пяс гэтэр табижархёод, орон дээрэ уруугаа хараад хэбтэшэбэ.

Долсонние харахада, ехэл хайратайхан юумэн борсойходожо хэбтэнэ. Тэрэ дороо һажаад, хурхирхадажа эхилбэ. «Баабаймни шэрүүн һахалтай уралаараа таалажархиба» гэжэ Долсон зүүдэлхэһээ улам сошоод һэришэбэ. Хажуудань хэншьегүй, гансаараа хэбтэбэ ха. Нюдөө хэды нюхад гээд, «мамаяа угтаха» гэжэ һанахатаяа сасуу һуга харайн бодошоно.

Долсон уданшьегүй Ленинэй нэрэмжэтэ үйлсөөр хойшоо алхалшаба. Тэрэ үдэр тэнгэри сыдагэршэг, үбэлэй түргэн хүйтэн түлэг дундаа янгинажа, бүхы юумэн бурзан сагаан болошоһон байгаа.

Долсоной гэнтэ харан гэхэдэ, эхэнь нэгэ томо хара хүнтэй һугадалданхай, үйлсын зүүн хажуугаар урагшалжа ябаба. Долсон тэрэ хүниие харан гэхэдээ танижархиба. «Мүнөөхи намайе гасаалжа, гааруулааша ехэ гэдэһэтэ, бүдүүн хүн ха юмши», — гэжэ аман соогоо дуугараад, тэрээндэ хорониинь бусална. Тэрэ хүнтэй хамта эхынгээ ябахадань Долсон харамнан, «жүтөөрхэжэ» эхилнэ.

Долсоной тэдээндэ дүтэлһөөр ябатар, эхэнь мүнөөхи хүнтэй гар гараа барилсан, «баяртай...» — гээд, саашаа алхалшаба.

Долсон хойноһоонь гүйжэ хүсөөд, эхынгээ гарта аһашана. Дариимын басагаа харан гэһээнь, зүдэрэнги, уйлаһан хэбэртэйгээр байба.

— Долсон, ши нихэдээ ягаабши? Үхибүүд гасаалаа гү? — гэжэ асууба.

— Үгы! Хэншье гасаалаагүй!...

Тиигэжэ дуугаралсаһаар гэртээ ерэбэд. Гэртэ оромсоороо Долсон уйлашаба.

— Эжы, тэрэ хүнэйтнай манайда ерээ һаа, гэртээ оруулхагүйб!—гэбэ.

Эхэнь басаганайнгаа юундэ уйлаһые һаял ойлгожо захалаа һэн.

— Эжы, баабаймни хаанаб? Баабаймни хаанаб?! — гэжэ байжа Долсон хашхарба.

Дариима бодолгото болоод, орон дээрээ һуушаба. Басагаяа хайрлажа эхилнэ. Мүн Дамба тухайдаа бодоно. Дариимын толгой соо Дамба мүнөөхи хүн хоёр удаа дараалан үзэгдэжэ, һанагдажал байба.

Гэнтэ үүдэ тоншоод, почтальон басаган «Бурят-Монголой үнэн» газетэ асаржа үгэбэ. Дариима газетэ абаад, харасагаажа байтараа, станогой саана хүдэлжэ байһан Дамбынгаа портрет ажаглажархина. Тэрэнэйнь доогуур: «зураг дээрэ: МТС-эй эрхим токарь Доржиев Дамба үдэрэйнгөө даабари 150—200 процент дүүргэнэ», — гэжэ бэшээтэй байба. Тиихэдэнь Дариима басагандаа газетэ үгэлгэндөө хэлэбэ: «Баабаймнай эрхим токарь болоо ха. Энэ байна». Дариима Долсон хоёр тэрэ газетэдэ байһан Дамбынгаа портрет харанад. Долсон энэ газетэ зохидхоноор эбхээд, сумка соогоо хэнэ. Дариима бага балшар байхадаа Дамбатай хамта ябадаг, наададагаа һанажа эхилнэ. Дамбань бүришье хайратай болоно.

Дариима басаганайнгаа толгойе эльбэнэ. Үһыень һамнаад, шэнэ лентээр бантик хэжэ гүрэнэ. «Би өөртөө нүхэрые олохол байнаб. Зүгөөр, басагамни Дамбаһаа бэшэ түрэһэн баабайе олохогүй ха юм даа. Буруу юумэ хэжэ байна гээшэ хаб. Түрэһэн басаганайнгаа аша туһада, түрүүшынгээ инаг дуранай һэшхэлдэ Дамбатаяа дахин ниилэхэ байна», — гэхэ мэтээр бодожо байтарнь, Долсон зохидхоноор иигэжэ һураадхиба:

— Эжы, баабаймнай хаана байна хаб? Хэзээ ерэхэ гээшэб даа. Юундэ бэшэг бэшэдэггүй гээшэб даа...

Иигэжэ басаганайнгаа хайратайханаар асуухада, Дариимын досоонь аягүй болоходол гэбэ. «Эхэнэр хүн эльгэ нимгэнтэй» гэдэг үнэн гээшэ даа. Дариимыншье эльгэн нимгэржэ, нюдэнһөөнь эзэгүй нёлбоһон дуһалба.

Долсон эжынгээ нёлбоһо аршасагаана. Эжыгээ хайрлана.

— Басаган, баабайдаа хоюулаа бэшэг бэшэе, һаяар ерэхэ байха. Ерээшьегүй һаань, хоюулаа баабайдаа ябашахабди, — гээд Дариима Долсонойнгоо толгойе эльбэбэ.

Долсон ехээр хүхижэ, тэрэ дары сумка сооһоо саарһа, гүүрһа гаргаад, эжыдээ үгэнэ. Мүн өөрөө баһа бэшэг бэшэхээр забдана. Уданшьегүй тэрэ хоёр бүхы һанал бодол, хүсэл эрмэлзэлээ баабай тээшээ хандуулжархёод, бэшэг бэшэжэ эхилээ һэн...

Манай республикын һонин

ХУДАЛДАН АБАГШАДАЙ КОНФЕРЕНЦИ

Улан-Удын гурбадахи магазин эдеэ хоол болон элдэб зүйлнүүдые худалдан абагшадай конференци үнгэргэбэ.

Конференци дээрэ үгэ хэлэһэн нүхэд магазинай хүдэлмэришэдэй һайн талыень, мүн дутуу дундануудыень тэмдэглэһэн байна. Дутагдалнуудыень зайсуулха тушаа тэдэнэр өөһэдынгөө һанамжа, дурадхалнуудые хэлээ. 3-дахи магазин Улан-Удэ соо эгээл томо магазинуудай нэгэн юм. Энэ магазинай наймаалагшад 1957 ондо түсэбһөө гадуур 3 миллион түхэригэй эд бараа ажалшадта худалдаһан байна.

СССР-эй Верховно Совэдэй һунгалтын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, эдэнэр эршэмтэй шангаар ажаллажа байнхай. Наймаалагшадай дунда эрхим ажалаараа шалгарһан хүнүүд олон. Жэшээнь, Горбунова, Цыбикова гэгшэд худалдан абагшадтаа һалархай зохидоор хандадаг, эрилтэ гуйлтыень саг соонь дүүргэжэ байдаг юм.

Р. Цыдыпов.

Һара соо 370 мянганай ном тараагдаа

РСФСР-эй Эд хэрэглэгшэдэй кооперацийн союзай правлениин дурадхалаар Бурмонкоопсоюзай системэдэ советскэ номой Бүхэроссин һара үнгэргэгдэһэн юм. Ном тараалгада һургуулинууд, культурно-гэгээрэлэй, ниитын эмхи зургаанууд эдэбхитэйгээр хабаадалсаа.

Аймпотребсоюзуудай автолавка, сельпонууд 156 нүүдэл наймаа эмхидхэжэ, малай холын гүүртэ, фермэнүүдтэ 8 мянган түхэригтэ ном тараагаа. Мүн 354 эдэбхитэд-ном тараагшад хамта 42,2 мянган түхэригэй номуудые худалдаһан байха юм.

Энэ һара соо номой 23 киоск нэмэжэ нээгдэһэн, 61 суглаа, конференци ном худалдалгаар хангагдаһан, мүн олохон аймагуудта номой базаар эмхидхэгдэһэн байгаа. Тиигэжэ республика дотор хамта дээрэ 370,5 мянган түхэригэй ном тараагдажа, һарын түсэб 170 процент дүүргэгдээ.

Ном тараалгаар эрхим амжалта туйлаһанайнь түлөө Бурмонкоопсоюзда Российска федерациин Эд хэрэглэгшэдэй кооперациин союзай нэгэдэхи шан барюулагдаба.

И. Баженов.

Хүгжэмэй лектори

Бурят-Монголой филармониин лектори ажалшадай дунда хүгжэмэй культура дэлгэрүүлхэ зорилгоор ехэхэн хүдэлмэри ябуулна. «Хүгжэм хайшан гэжэ ойлгодог юм»?, «Совет дуунууд» гэһэн темэнүүдээр һургуули, институдуудта, хүдэлмэришэдэй тосхонуудта, Иволгада, багшанарай байшанда январь һара соо 10 лекци-концерт харуулагдаһан байна.

ПВЗ-гэй Культурын ордондо, заводой цех соогуур, хүдэлмэришэдэй хамтын байрада лекци-концерт ходо эмхидхэгдэдэг болоо.

Февралиин 12-то ПВЗ-гэй котельнэ цехтэ «Ород арадай дуунууд» гэһэн лекци-концерт болоһон байна.

БМАССР-эй габьяата артист Н. И. Маторин, хүгжэм шэнжэлэгшэ Н. П. Угрюмов, оперо, баледэй театрын артистнар хүн зондо хүндэтэйгөөр угтуулхаһаа гадна, хүгжэмэй культурые ажалшадай дунда дэлгэрүүлхын тула үнэн сэдьхэлһээ оролдоно.

Хүгжэм шагнагшадай эрилтээр «Ленин, хүгжэмэй культура», «Бурят-монгол хүгжэм», «Глинка — ородой классическа хүгжэмэй үндэһэ һуури табигша» гэхэ зэргын темээр февраль һарада үшөө олон лекци-концерт үнгэргэгдэхэнь.

С. Никорова.

Городой басагад һаалишад болохонь

Улан-Удын мяханай комбинадһаа Хориин совхозой 5-дахи фермэдэ хүдэлхөөр ерэһэн залуу басагад Яковлева, Чалобчева гэгшэд һаалишан болохо хүсэлэнтэй байһанаа мэдүүлбэ. Мүнөө тэдэнэр Тээгдэ тосхондохи һаалиин гүүртэдэ ерээд, шэнэ мэргэжэлээ шудалжа байна. Залуу басагадай һаалишан болохо хэрэгтэнь ажалай баян дүй дуршэлтэй болоһон һаалишад, совхозой мэргэжэлтэд али болохо туһаламжа үзүүлнэ.

Ц. Галсанов.

Колхознигууд пенсидэ гараба

Баргажанай аймагай нэгэ зарим колхозууд наһатай болоһон, үбшэнэй шалтагаанаар ажал хэжэ шадахаа болиһон гэшүүдтээ пенси үгэдэг болоо.

Колхозууд олзо доходоо хараадаа абажа, пенси абаха бологшодой һүүлшын 3 жэл соо олоһон ажалта үдэрөөр пенси тогтооно.

Урдань үнэн сэхээр, хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллаад, мүнөө үбгэржэ, хүдэлмэрилхээ болиһон 71 колхознигтоо Ленинэй нэрэмжэтэ колхозойхид хамта 7955 ажалта үдэрэй пенси үгэхэ гэжэ шиидхээ. Жэшээнь, 1930 онһоо хойшо мал адуулһан Б. З. Боянов 534 ажалта үдэр, һаалишан С. Линхобоева 247 ажалта үдэр абаха болоо.

О. РАДНАЕВ.

ТҮРҮҮШЫН ХОНГОРХОН. Д. Улзытын фотоэтюд.

Гүрэнэй Мусоргскиин нэрэмжэтэ Уралдахи консерваториин байшан. Эндэ ороходо ехэ ехэ классууд сооһоо скрипкын, фортепьянын ирагуу һайхан аялганууд ханхинан байдаг. Зэдэлэн байһан элдэб аялган соогуур бүдүүн хоолойгоор Иван Сусанинай арие дуулахань онсо илгарна. Анхарал хандуулмаар ондоохон хоолойтой ямар хүн дуулана гээшэб?

Энэ арие консерваториин дэргэдэхи Монголой оперно студиин студент Пүрэвдорж дуулажа байба...

РСФСР-эй габьяата артист Александр Васильевич Новиковой хүтэлбэри доро Пүрэвдорж оперын дуушанай мэргэжэл шудалжа байдаг.

Пүрэвдорж Монгол Арадай Республикын Хэнтэйн аймагта түрэһэн, бага балшар наһанһаа нютагайнгаа захагүй үргэн тала дайдаар наадажа, адуу малаа адуулһаар ехэ болоһон хүн. Тиигэжэ ябахадаа Пүрэвдорж дуунда дуратайгаа, дуушан болохо бэлиг шадабаряа нютагайхидтаа харуулдаг байгаа.

Улаан-Баатар ерэжэ һургуулида ороод байхадаа, Пүрэвдорж уранһайханай самодеятельностьдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг, зурадаг, дуулдаг болоо һэн. Энэ үедэ монголой хүгжэмтэ драмын театрын багшанар залуу хүбүүе нотодо һургажа ородой, баруун европын оперын хүгжэмтэй танилсуулһан байха юм. Эгээл эндэһээ Пүрэвдорж дуушан болохо замда сухаришагүйгөөр ороо бэлэй.

1947 онһоо Пүрэвдорж гүрэнэй хүгжэмтэ-драмын театрын хорто дууладаг, «Учиртай гурбан толгой», «Жаргалын зам» гэхэ мэтын оперонуудта наададаг болоо. Бүхэдэлхэйн залуушуулай, студентнүүдэй Берлиндэ болоһон фестивальда хабаадалсахаяа ошожо ябахадаа, тэрэ Москвагай Ехэ театрта «Князь Игорь» гэжэ оперые түрүүшынхеэ раһан байна. Монгол арадай бэлигтэй дуушан Прага, Бухарест, Варшава болон бусад олон городуудай ажалшадта түрэл арадайнгаа дуунуудые дуулажа, ехээр һонирхуулаа һэн.

Пүрэвдорж мүнөө ёһотой мэргэжэлтэй дуушан болохо гэжэ шиидэнхэй. Свердловск городто Уралай консерваториин дэргэдэхи Монголой оперно студида мүнөө тэрэ һуралсана. Эндэ һуралсажа байха зуураа, Пүрэвдорж монгол студентнүүдээр [...] риж ошожо ерээ. Мүнөө студида гурбадахи жэлээ һуралсажа байхадаа, энэ монгол дуушан ород хэлэ, хүгжэмэй түүхэ болон эрдэм бэлиг ор[...] досотойгоор шудалжа байдаг. Үшөө жэл үнгэрөөд байхада, Пүрэвдорж өөрынгөө түрэл хэлэн дээрэ оперой дуунуудые амжалтатайгаар дуулажа байхань найдамтай.

Н. Чимитов.

ХИЛЫН СААНАҺАА

Агуухэ хани барисаан

Хани барисаатай, холбоотой байха, бэе бэедээ туһалалсаха тухай договор Хитад СССР хоёрой баталһанһаа хойшо найман жэлэй ойе Хитадай олониитэ тэмдэглэбэ

ПЕКИН, февралиин 14. (ТАСС). Хитад Советскэ Союз хоёрой хоорондо договорой баталагдаһанһаа хойшо 8 жэлэй ойтой дашарамдуулан түбэй бүхы газетэнүүд түрүү бэшэгүүдээ, гол шухала материалнуудаа энэ баярта зорюулжа гаргаба.

Агууехэ ойн баярай тэмдэглэгдэжэ байхада, манай арад туһаламжа үзүүлдэгэйнь түлөө советскэ хүнүүдтэ үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэнэ гэжэ «Жэньминьжибао» газетэ бэшэнэ. Саашадаашье хитад арад советскэ түрүү дүй дүршэлые шудалан үзэхэ, өөрынгөө орон дотор бушуу түргэнөөр социализм байгуулха, Советскэ Союз Хитад хоёрой холбооe, Советскэ Союз түрүүтэй социалистическэ оронуудай нэгэдэлые бэхижүүлжэ, эб найрамдалай, социализмын түлөө ниитэ тэмсэлдэ шэнэ илалтануудые туйлаха юм.

Үнгэрһэн 8 жэлэй туршада агууехэ хоёр арадай хани барисаата холбоониинь, жагсаал нэгэдэлынь улам үргэдэн бэхижээ. 1957 ондо энэ талаар илангаяа ехэ юумэн хэгдээ юм. Үнгэрэгшэ жэлдэ СССР-эй Верховно Совэдэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов Хитадта ошожо ерээ, тиихэдэ КНР-эй түрүүлэгшэ Мао Цзэ-дун түрүүтэй правительственна делегаци Москвада айлшалаад ерээ һэн. Эдэ бүгэдэ манай оронуудай хани барисаае бэхижүүлхэ хэрэгтэ тусгаар ехэ удхашанартай байгаа.

Үнгэрһэн 8 жэлэй туршада хоёр агууехэ арадууд эб найрамдалай түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсээ. Бидэнэр социалистическэ оронуудай эб найрамдалта политикые, Советскэ правительствын дурадхалнуудые бүрин дэмжэжэ һайшаанабди,—гэжэ газетэ бэшэнэ.

Хитад-Совет хани барисаанай вечер

ПЕКИН, февралиин 14. (ТАСС). Хитад Советскэ Союз хоёрой хоорондо договорой баталагдаһаар 8 жэлэй ойдо зорюулагдаһан вечер Пекиндэ Тяньцяо театр соо февралиин 14-дэ болоо.

Республикын элитэ мэдээжэ политическэ, ниитын ажал-ябуулагшад—Линь Бо-цзюй, Го Мо-жо, Хуан Янь-пэй, Цянь Цзюнь жүй гэгшэд суглаанай президиумдэ һууба.

Хитад-Совет хани барисаанай обществын түрүүлэгшын орлогшо Го Мо-жо оролтын үгэ хэлэжэ, вечер нээбэ.

Хитад-Совет хани барисаанай обществын түрүүлэгшын орлогшо, Агууехэ Октябриин революциин 40 жэлэй ойн һайндэртэ байлсаһан Хитадай ажалшадай делегациин толгойлогшо Лю Нин-и ехэ үгэ хэлээ. Мүн бусад хэдэн хүн үгэ хэлэһэн байна.

Һүүлээрнь ехэ концерт боложо, хитад, советскэ артистнар тэрээндэ хабаадалсаһан байна.

Ирак Иордани хоёр нэгэдэбэ

НЬЮ-ЙОРК, февралиин 14. (ТАСС). Иорданиин король Хусейн Ирагай король Фейсаль хоёрой хоорондо хэлсээн болоо гэжэ Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондент Амманһаа мэдээсэнэ. Энэ хэлсээнэй һүүлээр, Ирак Иордани хоёр нэгэ федеральна союзда орожо нэгэдэбэ гэжэ соносхогдоо. Тус федераци нэгэн ниитэ гүрэнэй тугтай, нэгэ армитай, гадаадын хэрэгүүдэй нэгэ министерствотэй байха. Шэнэ гүрэниие Ирагай король Фейсал толгойлхо.

Египет Сири хоёрой Арабуудай Нэгэдэмэл Республика байгуулһандань харюу болгон, Ирак Иордани хоёр нэгэдэбэ гэжэ тэндэхи политигууд хөөрэлдэнэ.

Мантай мүрысэдэг Читын областьдо

ДОНЕЦКЭ ШАХТЁРОЙ ҮҮСХЭЛЭЭР

Шилкэ. Районой предприятинуудта СССР-эй Верховно Совэдэй һунгуулиин хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэржэ байна. Предприятиин коллективүүд январь һарынгаа даалгабари уридшалан дүүргээд, гүрэндөө ехэ продукци түсэбһөө гадуур үгөө.

Арбагарска 8-дахи шахтын горнягууд январь соо түсэбһөө үлүүлэн 2080 тонно нүүрһэ малтаа. Тиин һунгалтын үдэр болотор үшөө 2000 тонно нүүрһэ түсэбһөө гадуур малтахабди гэжэ тэдэнэр мэдүүлбэ.

Николай Мамайн үүсхэлые дэмжэгшэдэй тоо Арбагарска шахтёрнуудай дунда үдэр ерэхэ тудам олошорно. Һаяхан нүхэр Литовкын хүтэлбэрилдэг бригадада суглаан боложо, хүн бүхэн үдэртөө даалгабариһаа гадуур 1,5 тонно нүүрһэ малтаха гэжэ шиидэбэ.

Донецкэ шахтёрнуудай үүсхэлые районой бусад предприятинууд эдэбхитэйгээр дэмжэжэ байна.

ШЭНЭ АРГААР ХҮТЭЛБЭРИЛНЭ

Быркинскэ районой «Россия» колхозой гэшүүд ажахыгаа шэнэ аргаар хүтэлбэрилдэг болохо гэжэ хамтынгаа суглаан дээрэ шиидэбэ. Тиигэжэ колхоздо таряан ажалай бригада, фермэнүүд үгы болгогдожо, тэдэнэй орондо ажаүйлэдбэриин хоёр участок бии болгогдоо. Жэшээлхэдэ, 1-дэхи участогай мэдэлдэ: һүнэй-товарна фермэ ОТФ, таряан ажалай хоёр бригададань барилгын, огородой звенонууд оролсоно.

Колхозой ажахые иигэжэ хүтэлбэрилдэг болоходо захиргаанай аппарадһаа 4 хүн сүлөөлэгдэһэн, мүн олон һалбарита ажахы сэхэ, түргөөр, һайнаар хүтэлбэрилэгдэдэг болоо.

БАЯН ДЭЛГЭР БАЙДАЛ

Ушарбай нютагтахи «Коммунизм» колхоздо һаяхан тоосоото-һунгуулиин суглаан болоо. Үглөөдэрынь колхозой правлени миллион шахуу түхэриг мүнгэ гэшүүдэйнгээ ажалта үдэртэ хубаагаа. Колхознигууд мүнгэнэй хажуугаар таряа талха, һү, тоһо ехээр абаһан байха юм.

Колхознигуудай баян дэлгэр байдалтай боложо байһые үшөө нэгэ жэшээ дээрэ харуулжа болохо. Мүнөө 150 айл нөөсэлгын кассада хахад миллион түхэриг мүнгэ хадагалжа байна. Һаяхан нэгэ үдэрэй туршада тэдэнэр нөөсэлгын кассада 280 мянган түхэриг оруулба.

Ушарбай тосхон һүүлэй жэлнүүдтэ танигдахаар бэшэ болотороо хубилаа. Тэндэ электростанци, радиоузел хүдэлнэ. Айл бүхэнэй гэртэ радиоприёмник, оёдолой машина, велосипед, һайн һайхан мебель харахат. Тосхоной үйлсөөр хүнгэн машина, мотоцикл һубарилдан ябадаг. Үе наһандаа мори унажа ябаһан үбгэжөөлнүүд мотоциклаар гүйлгэлдэдэг болоо.

КОЛХОЗНИГУУДТА ПУТЕВКО ҮГЭНЭ

Нэршүүгэй районой «Заветы Ильича» колхозой правлени 1958 ондо колхознигуудтаа курорт, санаторинуудай путёвконуудые абахын тула 10 мянган түхэриг мүнгэ һомолбо.

Колхозник Р. А. Самодуров Дарасун курорт ошохо путёвко абаа. Путёвкын сэнгэй 70 процентые колхоз түлэбэ.

ЭХИР ГУРБАН

Түмэр замшан Леонид Подольскиин һамган Валентина Кабакова һаяхан гурбан эхир басага түрэбэ. Мүнөө хүүгэдэйнь хойноһоо һайн харууһан эмхидхэгдэнхэй. Кондукторска резервын хүтэлбэрилэгшэд, мүн профсоюзна организаци нүхэр Подольскиин бүлэдэ али болохоор туһаламжа үзүүлнэ.

Түмэр замай Оловянная станциин хүтэлбэрилэгшэд баригдажа байгаа шэнэ гэртэ энэ бүлэдэ байра үгэхэ гэжэ шиидхээ. Шэнэ гэрынь СССР-эй Верховно Совэдэй һунгалтын үдэр болотор ашаглалгада үгтэхэ.

ХҮДӨӨ БЭШЭГШЭДЭЙ ҺУРГУУЛИ

КПСС-эй Петровск-Забайкальскиин горкомой политическэ гэгээрэлэй кабинет соо хаһын һонинуудай редакторнуудай, редколлегиин гэшүүдэй, хүдэлмэришэд ба хүдөө бэшэгшэдэй һургуули нээгдэбэ. Мүнөө олохон хэшээл үнгэргэгдөөд байна. «Ханын һониной редколлегиин хүдэлмэриие эмхидхэлгэ», «Ханын һониндо шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл тухай» гэхэ мэтын темэнүүдээр лекци уншагдаа.

Ханын газетэнүүдэй шэнжэлэл хэхэ, бэшэгүүдые литературнаар найруулан заһажа бэшэхэ талаар хэшээлнүүд һаяар үнгэргэгдэхэ.

КОРМОЗАПАРНИК ХЭБЭ

Мангутска МТС-эй хэдэн хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд кормозапарник өөһэдөө зохёожо хэбэ. Тэрэ түхеэрэлгэнь иимэ: түмэр бочко соо шэрэм пеэшэн һуулгагдажа гагнагдана, иигээд бочкын хабхагаар өөдөө ууралай, униинай гараха хоолой хэгдэнэ. Тиимэ бочко соо уһа хээд, пеэшын түлихэдэ ехэ түргэнөөр бусалжа, уурал хүсэтэйгөөр сорьёлон соргоор дамжажа, һолоомотой хайрсаг руу орошоно. Иимэ түхеэрэлгын аргаар тэжээл түргэнөөр буйлуулагдадаг болоо. МТС түрүүшынгээ запарник Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо үгэбэ.

ХҮБҮҮНДЭЭ АЙЛШАЛБА

Түмэр замай Могзон станциин ахалагша сигналист Константин Михайлович Измайловтан хүбүүгээ албанда мордохууһан юм. Уданшьегүй хүбүүнһээнь бэшэг ерэжэ захалаа һэн. Заримдаа хүбүүнэйнгээ үни бэшээгүй байхада эхэ эсэгэнь ехэ һанаата болодог байгаа бэлэй. Тэрэ үедэнь Константин Михайловичын амаралта абаха саг тохёолдобо.

— Хүбүүндээ ошоод ерэхэмнай бэшэ гү? Сэрэгэйнгээ албые ямараар хэжэ ябанаб гэжэ харахабди,—гээд нэгэтэ үбгэжөөл хүгшэндөө хандаба ха.

Уданшьегүй Измайловтан поезддо һуужа байба. Хойто үдэрынь хүбүүнэйнгээ алба хэдэг станци хүрэжэ ерээд байгаа һэн.

— Хүбүүгээ харахаяа ерээбди — гэжэ хоюулан частиин дежурнада хандаба.

— Һайн лэ даа. Һайн лэ гээшэ. Мэнэ уулзахат.

Сэрэгэй хүндэшэ хүбүүд нүхэрэйнгөө эжы абые зохидхон таһалгада буулгаба. Тииһээршье байтар үүдэн дэлигдэжэ, сэрэгэй хубсаһатай тэгшэ сэбэр бэетэй хүбүүн орожо ерээд, түрэлхидэйнгөө урда зогсон:

— Танай мэдэлдэ ерээб,—гэжэ хэлэн сасуу эхэ эсэгэеэ тэбэрин таалажа орошобо.

Уданшьегүй хоёр офицер, нэгэ сержант ерэбэ. Таһалга соо хүхюун хөөрэлдөөн боложо захалба. Михаил хүбүүнэйнь эрхимээр һуралсажа, алба хэжэ байһан тухайнь дууһан хөөрэжэ тэдэнэр түрилхидые ехээр баярлуулба.

Хойто үдэрынь түрэлхид хүбүүнэйнгээ байдаг казарма хаража зохидшоoһон, хооллодог столоводонь орожо эдеэлэлсэжэ амтархаһан, үдэшэниинь клубта ошожо концерт хараһан байна.

Тииһээр байтарынь хоёр үдэр үнгэржэ түрэлхид бусаха болобо.

Измайловтанай бууһан гэрэй хажууда хүнгэн машина эльгээгдээ. Тиин машинын рульда Михаил хүбүүниинь. Александра Михайловна гайхаһан баярлаһандаа нюдэнһөө нёлбоһо гоожуулан байгаа гэхэ.

— Яагаа гээшэбши? — гэжэ хүбүүнэйнгээ асуухада.

— Баярлаһандаа...— гэжэ харюусаа һэн.

— Ши бү гайха, армии гээшэмнай олон юумэндэ хүниие һургадаг юм,—гээд Михаил омогорхолтойгоор харюусаа һэн.

«Забайкальский рабочий» газетэһээ.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни и экономики—47-59, пропаганды и местной информации—35-14, культуры и быта—34-05, писем трудящихся и переводов—24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н 006559. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. №